

Rakenteellinen sosiaalityö Helsingin aikuissosiaalityössä

Henna Niiranen, aikuissosiaalityön päällikkö
Kaisa Saarinen, aikuissosiaalityön kehittämisen projektipäällikkö
Helsingin kaupunki, Sosiaali- ja terveystoimiala
Nuorten palvelut ja aikuissosiaalityö

Tietämisestä toiminnaksi – hyvinvointia ammatillisesta kokemustiedosta webinaari 26.5.2021

Helsinki

Esityksen sisältö

- I. Rakenteellinen sosiaalityö Helsingissä
- II. Sosiaalisen raportoinnin kehittäminen Helsingissä
- III. Rakenteellinen sosiaalityö käytännön työssä Helsingin aikuissosiaalityössä

Lisää teksti
napsauttamalla

I Rakenteellinen sosiaalityö Helsingissä

”Rakenteellisen sosiaalityön tehtävänä on vaikuttaa yhteiskunnallisiin, ideologisiin, poliittisiin sekä järjestelmien suhteisiin elämäntilanteiden ja elinolosuhteiden parantamiseksi hyvinvointia tukien.”
(Pohjola ym. 2014, 33)

Sosiaalihuoltolaki 7 §: rakenteellinen sosiaalityö

Rakenteelliseen sosiaalityöhön kuuluu:

1. **Asiakastyöhön perustuvan tiedon tuottaminen** asiakkaiden tarpeista ja niiden yhteiskunnallisesta yhteyksistä ja tarpeisiin vastaavien sosiaalipalvelujen ja muun sosiaalihuollon vaikutuksista.
2. **Tavoitteelliset toimet ja toimenpide-ehdotukset** sosiaalisten ongelmien ehkäisemiseksi ja korjaamiseksi sekä kunnan asukkaiden asuin- ja toimintaympäristöjen kehittämiseksi
3. **Sosiaalihuollon asiantuntijuuden tuominen osaksi muiden toimialojen suunnittelua** sekä yhteistyö yksityisten palveluntuottajien ja järjestöjen kanssa paikallista sosiaalityötä ja muuta palvelu- ja tukivalikoimaa kehittäen

Rakenteellisen sosiaalityön välineitä

- Yhdyskuntatyö
  - Vaikuttaminen yhdessä asukkaiden, järjestöjen, viranomaisten ja muiden alueellisten toimijoiden kanssa
- Omavalvonta ja epäkohtailmoitukset (sosiaalihuoltolaki 47-49 §)
- Vaikuttaminen mediassa
  - Mielipidekirjoitukset, blogitekstit
  - Lehtiartikkelit, televisio- ja radiohaastattelut
  - Sosiaalinen media
- Verkostoissa toimiminen esim. yhteistyörakenteet Kelan kanssa, osallistuminen alueellisiin ja valtakunnallisiin verkostoihin
- Poliittinen vaikuttaminen
- Sosiaalinen raportointi

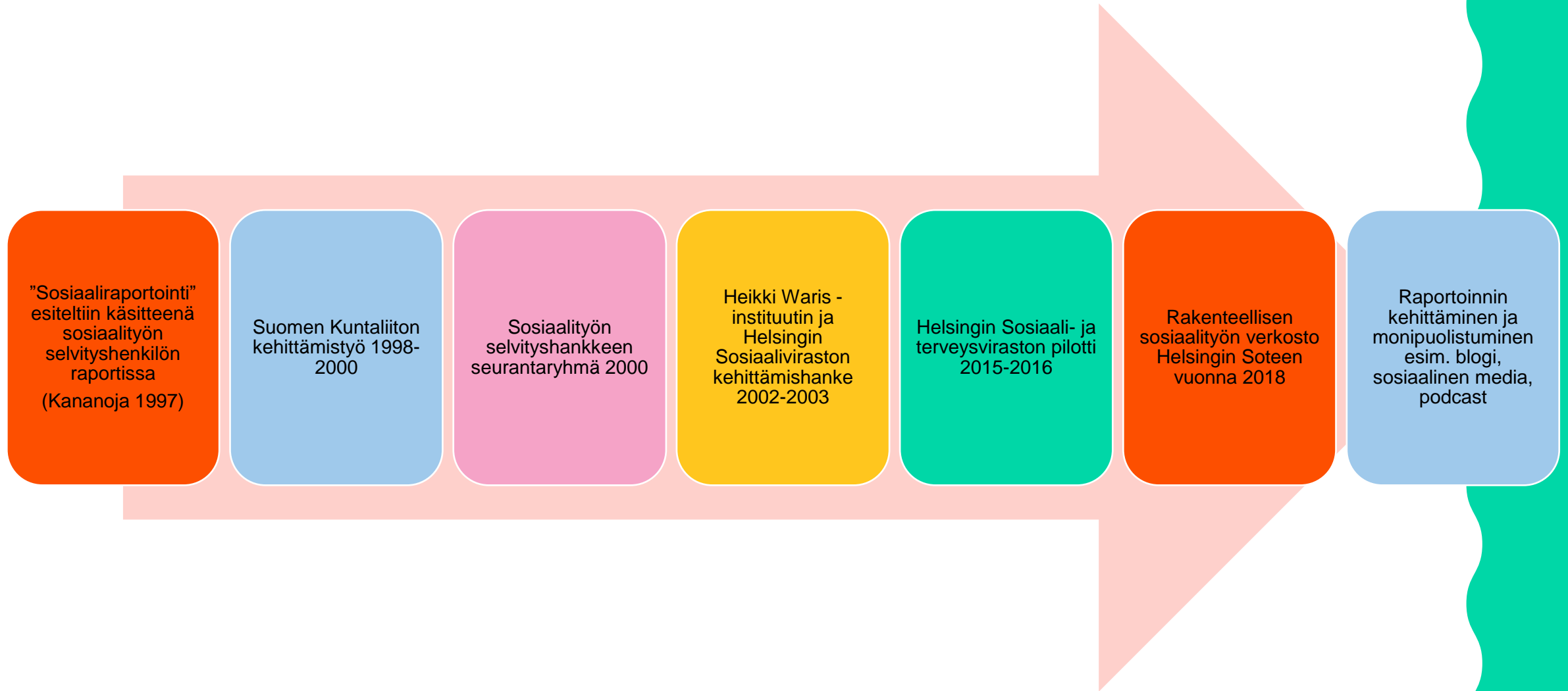
II Sosiaalisen raportoinnin kehittäminen Helsingissä

Sosiaalinen raportointi rakenteellisen sosiaalityön välineenä

- **Sosiaalinen raportointi on tiedolla vaikuttamista ja yksi tapa tehdä rakenteellista sosiaalityötä**
- Sosiaalisen raportoinnin tarkoituksena on tuottaa tietoa asiakkaiden tarpeista ja niiden yhteiskunnallisista yhteyksistä sekä toimenpide-ehdotuksia ongelmien ratkaisemiseksi
- Tavoitteena on hyödyntää asiakastyöstä nousevaa tietoa palvelujen kehittämisen sekä johtamisen ja päätöksenteon tukena
- Sosiaalinen raportointi tarjoaa konkreettisen välineen tiedon tuottamiseen asiakasrajapinnasta ja rakenteellisen sosiaalityön tekemiseen

Sosiaalisen raportoinnin kehityskulku

Sosiaalinen raportoinnin monipuolistuminen

- Pilotissa vuosina 2015-2016 kehitetty tiedonkeruumalli osoittautui käytännön työssä työlääksi malliksi ja nosti sosiaalisen raportoinnin kynnyksen korkeaksi
- Vuonna 2018 perustettu rakenteellisen sosiaalityön verkosto koostuu rakenteellisesta sosiaalityöstä kiinnostuneista työntekijöistä. Tavoitteena on innostaa työntekijöitä kehittämään raportointia omaan työhön ja tavoitteisiin sopivaksi.
  - Verkosto on kokoontunut säännöllisesti kuulemaan meneillään olevista raporteista ja verkostosta on saanut tukea omaan suunnitelmaan
  - Verkosto on järjestänyt mm. koulutusta blogin kirjoittamiseen
  - Verkosto on järjestänyt seminaareja
  - Lisäksi on rakennettu yhteistyötä pääkaupunkiseudun muihin kuntiin

Sosiaalinen raportointi Helsingissä

Nuorten palvelut ja aikuissosiaalityö

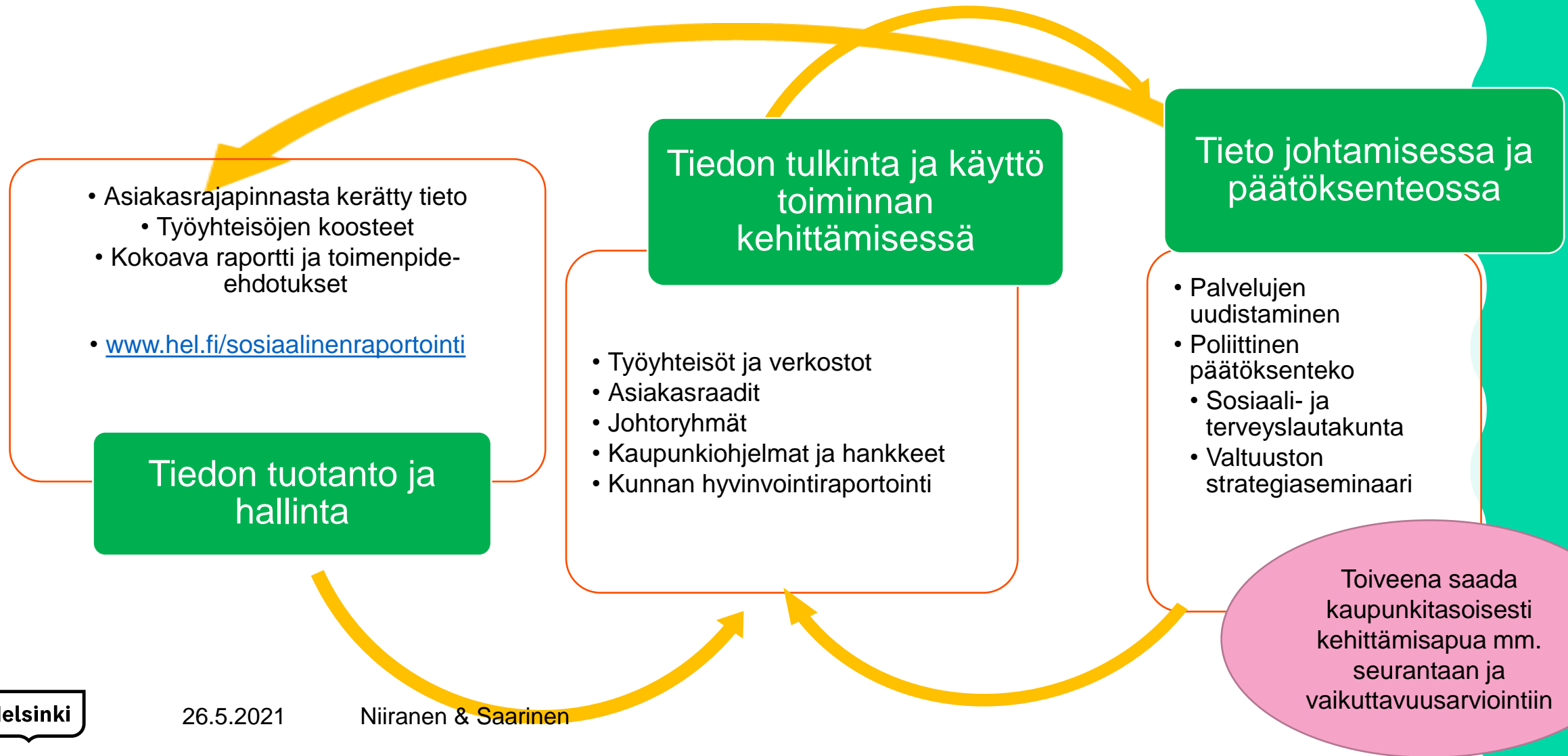
- Nuorten sosiaalityö ja -ohjaus
- Aikuisten sosiaalityö ja -ohjaus
- Maahanmuuttajapalvelut
- Ohjaamo
- Asumisneuvonta
- Tilapäinen asuminen
- Etsivä lähityö
- Työhön kuntouttavat palvelut, kuten työtoiminta
- Työkykyseuranta
- Sosiaalinen luototus
- Paperittomien sosiaalityö
- Kuntouttava vankityö
- Asunnottomuus
- Asiakasosallisuusryhmät

Tekeillä mm. Etsivä lähityö, Työkykyseuranta, Kuntouttava vankityö, Asunnottomuuden Vähentämisen hanke

Muut Helsingin kaupungin toimijat

- SAS-toimisto
- Psykiatrian avohoito
- Päihdepoliklinikat
- Päihdehuollon laitoshoidot
- Nuorten vastaanotto
- Sovittelutoiminta
- Gerontologinen sosiaalityö
- Lastensuojelun avohuolto
- Lastensuojelutarpeen arviointi
- Sijoituksen sosiaalityö
- Sosiaaliammattilaiset
- Vammaisten sosiaalityö

Tiedon hyödyntämisen rakenne

III Rakenteellinen sosiaalityö käytännön työssä Helsingin aikuissosiaalityössä

Asiakasosallisuusryhmät aikuissosiaalityössä

- Ensimmäinen asiakaspalveluraati perustettu läntiseen Helsinkiin Haagaan v. 2009, sen jälkeen ryhmät lännessä ja idässä, v. 2018 kaikilla alueilla
- Aikuissosiaalityön asiakasosallisuusryhmät kaikissa alueellisissa aikuissosiaalityön palvelupisteissä ja lisäksi mm. vammaisten henkilöiden ja kuntouttavan työtoiminnan kaupungin omissa työtoimintapaikoissa, jälkihuollossa

Tavoitteena

- Asiakkaiden äänen kuuleminen ja vahvistuminen, alueen asukkaiden / asiakkaiden osallisuuden ja toiminnan vuorovaikutteisuuden lisääminen
- Asiakslähtöisyyden lisääminen / viranomaiskeskeisyyden väheneminen
- Asiakastiedon käytön lisääminen toiminnan kehittämisessä
- Palveluissa olevien epäkohtien ja kehitysehdotusten esiin nostaminen

Raportteja

[Idän aikuissosiaalityön asiakasosallisuusryhmän sosiaalinen raportti 2019](#)

[Lännen aikuissosiaalityön asiakasraadin sosiaalinen raportti 2019](#)

Sosiaalinen raportointi

- Nuorten palveluissa ja aikuissosiaalityössä tavoitteena on kannustaa raportointiin siten, että siitä tulisi luonteva osa työtä
- Sosiaalityöntekijöiden TVA:ssa varattu rakenteellisen sosiaalityön tekemiselle 10 %, samoin kuin etsivän lähityön sosiaaliohjaajien TVA:ssa. Sosiaaliohjaajien **TVA:ssa 5 %**.
- Raportit ovat monipuolistuneet. Toisaalta esiin on voitu nostaa yksi omaan asiakaskuntaan liittyvä ilmiö tai kirjoittaa laajempi raportti poikkileikkauksena.
- Raporttien muoto ja julkaisutapaa on vapaa. Raportteja ei tarvitse hyväksyttää ennen julkaisuja. Tavoitteena on julkaista raportit myös hel.fi –sivustolla keskitetysti. Valmistuneita raportteja on löytyy kootusti osoitteesta <https://www.hel.fi/sote/fi/palaute/sosiaalinen-raportointi/raportit/>

Esimerkkejä

- [Sosiaalinen raportti aikuissosiaalityön asiakkaista Helsingissä 2020](#)
- [Asunnottomuus aikuissosiaalityön silmin](#) –video
- [Etsivän lähityön katuhavainnot maaliskuun 2020](#)
- [Maahanmuuttajataustaisten asunnonhaun haasteet](#)

Sosiaalisia ilmiöitä -blogi

- Sosiaali- ja terveystoimialan rakenteellisen sosiaalityön verkosto päätti perustaa oman blogin vuonna 2018, jolloin myös ensimmäinen teksti julkaistiin
- Blogitekstejä on nyt julkaistu yhteensä n. 40
- Kirjoittajat on sosiaalialan ammattilaisia kaikilta sosiaalihuollon sektoreilta

Esimerkkejä Nuorten palvelujen ja aikuissosiaalityön teksteistä

[Havaintoja pitkittyneestä työttömyydestä](#)

[Asiakkaiden ja ammattilaisten yhteinen vaikuttamistyö vahvistaa osallisuutta](#)

[Toivoa korona aikaan – jälkihuollon työskentely poikkeusoloissa](#)

[Työtoiminnan palvelut uudistuivat ketterästi keväällä 2020](#)

Blogin osoite

<http://sosiaalisiailmioita.blogspot.com/>

Rakenteellinen sosiaalityö sosiaalisessa mediassa

- Sosiaalista mediaa pyritään hyödyntämään myös rakenteellisen sosiaalityön näkökulmasta
  - Eri tilien tarkoituksenmukainen käyttö
  - Julkaisujen suunnittelu
  - Yhdenmukaisuus
- Eri kanavien tarkoituksenmukainen käyttö

Esimerkkejä tileistä

Facebook; Etsivä Lähityö, Stadin Sossut

Instagram: Stadin Sossut, Stadin Nuorten Sote, Helsingin jälkihuolto, Stadin soten työtoiminta

Podcast: Kun kaikki on suhteellista, Jälkihuoltoistunto

Lisäksi työntekijöitä kannustetaan vaikuttamaan henkilökohtaisten some-tiliensä kautta, esim. Twitter.

Yhdyskuntatyö

- 5 yhdyskuntatyöntekijää Helsingin eri alueiden aikuissosiaalityön tiimeissä
  - Naapuruustyö, yhdyskunnan eri toimijoiden ja organisaation yhteistoiminta, suunnittelu ja vaikuttaminen
- Yhteisöjen toimintakyvyn tukeminen huomioiden erityisesti heikommassa asemassa olevat asukasryhmät
- Osallisuuden ja aktiivisuuden tukeminen, lähidemokratiatyö
  - Asukkaiden vaikutusmahdollisuuksien edistäminen oman asuinalueen kehittämiseen ja palveluihin (informaation jakaminen, tilaisuuksien järjestäminen)
- Sosiaalityön läsnäolo paikallisyhteisöissä
- Aluesidonaisuus ja –lähtöisyys
- Kehitteillä tällä hetkellä yhdyskuntatyön sosiaalinen raportointi ja Facebook

Kiitos!

Helsinki